

سطح ایده‌آل «هموگلوبین خون» و ارتباط نزدیک آن با کاهش خطر مرگ

دانشمندان در یک بررسی پزشکی گسترده، به ارزیابی دقیق میزان هموگلوبین خون و پیوند نزدیک آن با احتمال مرگ در بزرگسالان پرداخته‌اند تا ابعاد ناشناخته این پروتئین حیاتی را آشکار سازند.

دانشمندان در یک بررسی پزشکی گسترده، به ارزیابی دقیق میزان هموگلوبین خون و پیوند نزدیک آن با احتمال مرگ در بزرگسالان پرداخته‌اند تا ابعاد ناشناخته این پروتئین حیاتی را آشکار سازند. به گزارش اسپنا، هموگلوبین یکی از حیاتی‌ترین و اصلی‌ترین پروتئین‌های موجود در گلبول‌های قرمز خون انسان به شمار می‌رود که وظیفه بنیادین آن، رساندن اکسیژن از شش‌ها به تمام بافت‌ها، اندام‌ها و سلول‌های مختلف بدن است. اگر مقدار این ماده مهم در جریان خون از یک حد استاندارد پایین‌تر بیاید، عارضه‌ای ایجاد می‌شود که عموم مردم آن را با نام کم‌خونی یا آنمی می‌شناسند. کم‌خونی سبب می‌شود که اندام‌های مختلف بدن برای کارکرد طبیعی خود با کمبود اکسیژن مواجه شوند و در نتیجه، فرد احساس خستگی مداوم، ضعف عمومی و سایر مشکلات جسمانی را تجربه کند. به همین دلیل، شناخت دقیق محدوده مناسب این ماده در خون از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است.

با توجه به اینکه امروزه سازمان جهانی بهداشت مرزها و استانداردهای مشخصی را برای تعریف وضعیت کم‌خونی در میان زنان و مردان مشخص کرده است، آگاهی از درستی و کارایی این مرزها نقشی تعیین‌کننده در سلامت عمومی دارد. بررسی دقیق سطح هموگلوبین و تعیین اینکه چه مقداری از آن می‌تواند بدن را در ایمن‌ترین و سالم‌ترین وضعیت ممکن نگه دارد، موضوعی بسیار ضروری است. از سوی دیگر، مشخص شدن تأثیر میزان این پروتئین بر حفظ سلامتی و پیشگیری از بیماری‌ها به پزشکان یاری می‌رساند تا در تشخیص‌های بالینی روزمره خود با دقت بیشتری عمل کنند و افراد در معرض خطر را به موقع بشناسند. گروهی از محققان برجسته از دانشگاه گلاسکو بریتانیا در همین راستا پژوهشی جامع را آغاز کردند. این دانشمندان به صورت ویژه به بررسی پیوند میان غلظت هموگلوبین موجود در خون و احتمال مرگ بلندمدت ناشی از بیماری‌های مختلف پرداختند تا دریابند که تفاوت‌های موجود در سطح این ماده پروتئینی تا چه اندازه می‌تواند با طول عمر انسان‌ها ارتباط داشته باشند. برای اجرای این پژوهش، محققان از داده‌های ارزشمند مربوط به بیش از ۵۰۰ هزار فرد بزرگسال که اطلاعات سلامت آن‌ها در پروژه بزرگ بانک زیستی بریتانیا (UK Biobank) ثبت شده بود، استفاده کردند. این دانشمندان در یک مطالعه آینده‌نگر، میزان غلظت هموگلوبین شرکت‌کنندگان را بر اساس معیارهای تعیین‌شده توسط سازمان جهانی بهداشت برای دو جنس زن و مرد مقایسه کردند و وضعیت سلامت و نرخ مرگ آن‌ها بر اثر هر علتی، به ویژه بیماری‌های قلبی عروقی و انواع سرطان‌ها را در طول یک دوره پیگیری با میانگین زمانی ۱۳.۶ سال زیر نظر گرفتند.

یافته‌های حاصل از این بررسی نشان دادند که رابطه میان سطح هموگلوبین خون و خطر مرگ شبیه به حرف انگلیسی U است. این بدان معناست که احتمال مرگ ناشی از تمام عوامل، هم در افرادی که دارای سطح پایین‌تر از حد انتظار هموگلوبین بودند و هم در افرادی که مقادیر بسیار بالایی از این پروتئین را در خون خود داشتند، افزایش می‌یابد. در این میان، کمترین میزان خطر مرگ در بزرگسالانی دیده شد که سطح هموگلوبین خون آن‌ها بین ۱ تا ۳ گرم در دسی‌لیتر بالاتر از مرزهای تعیین‌شده کنونی سازمان جهانی بهداشت برای کم‌خونی قرار داشت. پژوهشگران بر پایه این نتایج نتیجه‌گیری کردند که گرچه این دستاوردها دلیلی برای تغییر فوری و به روزرسانی مرزهای رسمی کم‌خونی نیستند، اما ضرورت انجام تحقیقات عمیق‌تر روی سطوح مرزی هموگلوبین را نشان می‌دهند. به باور نویسندگان، این داده‌ها به پزشکان و درمانگران کمک می‌کند تا درک و تفسیر بسیار بهتری از آزمایش‌های خونی با مقادیر مرزی داشته باشند و افراد دارای خطر بیشتر را شناسایی کنند.

این دستاورد نشان می‌دهد که توجه صرف به مقادیر سنتی تعریف‌شده برای کم‌خونی ممکن است برای تعیین سلامت بهینه کافی نباشد، زیرا حفظ غلظت متعادل و مطلوب هموگلوبین نقشی پایه‌ای در پیشگیری از بروز بیماری‌های مرگبار قلبی و تومورهای سرطانی ایفا می‌کند. بنابراین، بررسی بیشتر وضعیت کسانی که سطح هموگلوبین آن‌ها نه کاملاً در محدوده بیماری کم‌خونی و نه در سطح ایده‌آل است، یک گام بااهمیت در مسیر ارتقای سلامت عمومی جامعه محسوب می‌شود. نتایج این مقاله علمی پژوهشی ارزشمند در نشریه معتبر سالنامه‌های طب داخلی (Annals of Internal Medicine) که از مجلات وابسته به کالج پزشکان آمریکا است، به چاپ رسیده و منتشر شده‌اند.